

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Consequentibus Pertexens, Quae post beatum S. Xaverij
Obitum Soc. Patres ad Dei gloriam in iisdem Prouinciis gessere

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1667

80. Ant. Quadrij gesta, & Tobitus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11445

tum, & huic operi manum ante omnia admouit, nullum aded necessarium arbitratu.

Die igitur quodam è sacro suggestu ad populum de illo egit, ea contentione, & ardore quem argumento subdebat ratio; monuitque perorans, PP. Ioannem Beira, & Nicolaum Nunnium, recentes ex Moluco, vt Goam pergerent, illic substitutos, & calamitosos pueris tum primas literas tradituros, tum vero potissimum Christianam qua essent victuri pietatem. Nec plura die statim consequenti ex iis domi habuit sexaginta; post paulum centum & viginti: cuiusmodi vero diligentiam adhiberet, ad eradendas primùm vitiorum sordes quas secum attulerant; augendamque illorum emendationem, & eò promouendam, vt virtutem præferrent plusquam puerilem, breui vidit & demirata est ciuitas: obseruare fixas orandi, studendique horas, & sacra mysteria obeundi; ædes adire locupletum, & eorum mancipia Christianis præceptis informare; nonnumquam in foro ethnicos; noctibus propè singulis vrbe totam; decantandis per eam iisdem præceptis choro multiplici; ministerium famulare nosocomiis duobus impendere Lusitanorum, & indigenarum; iurantes, & licentius aliquid locutos arguere, nobiles perinde vt plebeios, quæ munera cum semel Diazius denunciaffet palam sua vice se illis committere, probabant omnes; offendebatur nemo: ludentes præterea seruare, ne in rixas, verbaque erumperent impia; irreuerentiam à templis arcere, ac si quem illic aduerterent minus modestum, minusque compositum, diuinæ præsentiae admonere sed profus admirandum, quod eorum nonnulli, cum à petulantibus, & flagitiosis, præmium liberæ reprehensionis colaphos referrent, tantum abest vt quererentur & dolerent quin imo domum alacres recurrerant, bonam illam sortem gratulaturi sibi apud Patrem: vulgo tamen erant in magna veneratione, vocabanturque Angeli Patris Diaz, & Dei nuncios; nec latet eorum quæ monitis, quæ morum candore, multos vitam mutasse in melius. Malacæ Diaz quadriennium dederat, cum Goam à Sociis ad suppetias accitus, annos illic transegit vndecim, pari semper fructu actuosissima, & feruidissima pietatis; donec ad mercedem tot annorum vocatus, octodecim maxime, quos Indorum impendebat saluti, obiit Augusti. 21. anno 1571. elatusque est celebri funere, ciuibus vniversis tanti viri iacturam lugentibus, de illius ætate tam sunt inter se diuersi qui Goa scripsere vt certi nihil ausim affirmare; nisi quod pluribus placuit ad annum sexagesimum tertium peruenisse. Sed in eo conueniant omnes, si sibi fortius imperasset, & in cohercendæ igneæ indolis quadam licentia fuisset constanter, nullis non arduis & heroicis gerendis futurum fuisse idoneum & parem.

80.
Ant. Quadrij gesta, &
Tobitus.

Superest hunc librum elaudamus Antonij Quadrij illustri memoria quem nobis annus 1572. abstulit, iactura Indorum incomparabili; vbi tredecim annos Prouincialis munere nostris præfuerat: nihil potest virtutis omni ex parte absolutæ religioso ex homine optari, qua non esset eximie

eximiè ornatus; sed præfidiis, & dotibus ad regendum tantis, vt ægrè similem inuentura sit India, maiorem neminem. Natus est patre Andrea Quadrio, nobili Lusitano, procuratore regio Santarem, quæ fuit ipsius patria, ad Tagum sita. Fratrem habuit Manuelem, Episcopum Guardia, annum ducebat vix decimum quintum cum accessit ad Societatem, & innocentem ætatum diuinis in ea obsequiis deuouit: inde anno haud amplius nono decursis cum laude excellentissimi ingenij studiis Philosophiæ naturalis, & diuinæ, quatuor vota professus est admittente Hieronymo Natali, quem gradum Ignatius tunc viuens, nisi paucis, & magno delectu ætatis maturæ, probatæque diu virtutis & doctrinæ, non consueuerat deferre: incidit ea professio in calendæ Octobris anni. 1553. quo die domus Professorum, à S. Rocco nuncupata, Vlyssipone nobis fundata est. Tam longe vero aberat Quadrius ab honoris huius expectatione, vt multo prius quam de illo audiret, palam Prouinciali Roderico paratum se sifteret, ad ministeria laici adiutoris dum viueret Societati exhibenda, quippe cui de luce scientiæ, sanguinis, opibusque naturæ reliquis, nihil erat in pretio, nisi quo possent Dei causa sperni: ex quo illa sui despicientia, quam vilissimi homuli captasse memoratur obscundis Conimbricæ vicis & compitis, cruenta suimet flagellatione, tanquam publicè pœnitentis: adornabatur per id tempus in Æthiopiam, diu expectata nostrorum missio, legebantur ad eam deducendam præstantissimi quique Lusitanæ Prouinciæ Patres; huius auctor Ignatius apud Regem Ioannem tertium; Rex apud Paulum tertium summum Ecclesiæ pastorem, qui multum laudato Ignatij studio; & Serenissimi Regis voluntate, huic annuit Ioannem Nunnium Barretum, in Æthiopiæ Patriarcham, qui frustra consumptis conatibus vt amoliretur ab se id honoris etfi grauitè onerosi; rogauit Ignatium duos sibi adiungi, tum Apostolica virtute laborum socios; tum doctrinæ & prudentiæ merito, consulenti sibi responsuros, & arbitratos in perplexis rebus grauissimæ illius expeditionis. Horum quos indicabat Ignatio alter fuit Antonius Quadrius, qui concessu Ignatij gestiens, perinde vt Deo vocante cum aliis nouem eodem destinatis Vlyssipone soluit; & mensium quinque, ac dierum decem navigatione perpetua Goam denique attigit, Septembris decimo, anno 1555. quod autem viuus, quin & sanus & valens appelleret, hoc naui Prætoria cum eo aduecti, assignauere virtutis miraculo cum multis mensibus impensæ diu notuque ægrotis operæ fuisset id pondus cui succumbere robustissimus quisque debuisset, nedum Quadrij gracilis, & delicata constitutio. Nam solido ex die, ne punctum quidem adimere poterat ad pensum officij diuini exsoluendum; noctu atque in lateribus præstare cogebatur, tantillo spatio quod interquiescentes præbebant ægroti: totum de cætero se iis dabat, nullo discrimine famularium operarum quæcumque possunt à vilissimis serualis ægroti exsolui, concionabatur dominicis, & festis; nulla vt plurimum ad dicen-

dum.

dum comparatione præter illam quam ardor caritatis, hominibus suggerit Deo plenis; hac tamen & sibi, & auditoribus experiebatur, cumulatius se satisfacere quam si longo paratu temporis, & studio improbo dicenda eliquasset. At ne illam quidem dicendi horam, habebat sollicitudine vacuam; dum iucundè à sanis audiretur, interpellabatur ab ægrotis opem rogantibus; eratque vel intermittenda, vel abrumpenda oratio; sed eam continuabat tacens, cum è pulpito recta, humilitatis benefica munera repetebat quibus eò validius mouebat auditorem, quo dictis exempla plus valent. Miserati vectores conficientem se infatigabili actuositate, rogabant plurimum, sibi quoque vt veller consulere, viuum alioqui minimè Indias visurum; nec esse operæ quam sibi imponeret, tolerabilem grauitatem, si communibus ærumnis nauigantium iungeretur. Ad hæc ipse, aiebat, æquè se nihil metuere, nisi ne sui esset amantior, & ab hoc sui asperè tractandi seueriori more remittendo tam erat alienus vt subsidia corporis deferri sibi à viris nobilibus mæstus acciperet. Verum has qualescumque forent, quibus se vltro vexabat molestias, vincebant intimæ voluptates, quæ suspensum de cælo animum recreabant, vt est Deo solenne, gerere illorum peculiarem curam, qui pro Deo seipsum neglexerint; & susceptis absque modo ærumnis sua causa, sui amoris delicias nullo fine, ac modo rependere, præter quas fatetur aliis quoque solatiis diluta sibi fuisse tædia calamitosæ nauigationis. [Inter oræ Guineæ intoleranda fastidia, inquit scribens ad nostros Conimbricam, magno mihi Patres carissimi leuamento erat, & vestrum omnium perpes memoria, & virtus singulorum distinctè animo versata, præ omnibus tamen desiderium ardens quo flagrare vos noui multa magnaque perferendi pro Christo, & agendi, hæc mei pudorem mihi plurimum ingerebant ex nimium curta, & tenui virtutis meæ supellectili, & erubescbam tot mihi vacuas occasiones elabi meritorum, quot ærumnarum, & perpeffionum: recurrebant eæ quoque animi voluptates quibus inter vos reficiebar sapius à Deo, & consuetudinis vobiscum diuturnæ iucundissima imago; nec possum negare, me vestri desiderio abreptum vix potuisse illud inhibere; sed enim animo reputantem me Dei amore (quod vnum est, ac summum in vita solatium) vestra præsentia carere; iamque illas mihi in prospectu adstare molestias, quas tranquillo in otio multis meis votis vocaueram, fuisse me prorsus consolatione maxima delibutum. Sic mente vobiscum perpetuo habitans, experiebar tritum illud, magis animum esse vbi amat quam vbi animat; & dum in naui corpore versabar; errabam animo per vestra cubicula curiosus omnium explorator, vestram cuiusque sigillatim obedientiam, precandi tempora, humilitatem, modestiam, alacritatem pietatis, sedulo obseruans.] hæctenus Quadrius ad Conimbricenses.

Menses in India quatuor nondum exegerat, cum à Patribus Goæ congregatis in Prouincialis locum suffectus est annis iunior; virtute & pruden

prudentia senex ; cuius etiam nonnulla Conimbricæ experimenta edide-
 rat, constitutiones explicans, ab Hieronymo Natali vniuersa prope Socie-
 tate promulgatas, ex cuius ipse disciplina, germanam illarum sententiam
 hauserat. Visa est homini iuueni hæc inopinata sui electio, tam longè ab
 omni officio abesse, vt abhorreret ab ea cogitanda, multo minus pro-
 banda ; quin & litis etiam aliquid super ea moueret. Quoad videns se
 frustra contendere, cessit denique, sed hac lege, vt se Deo & Virgini
 matri audientibus cunctis voto obstringeret abdicaturum se id munus,
 & cuius alteri cessurum, si se illi ferendo minus parem, cuiusquam in-
 dicio moneretur : etsi nisi ad tempus aliquod supplemento sibi manda-
 tum aduerteret. Nono enim post mense aduenit ex Europa Gonzalus
 Sylueria, Prouinciæ Indicæ ab S. Ignatio præfectus quo ipse onere de-
 functus illud in Quadrij humeros reuoluit, nec valuit deinceps Qua-
 drius tredecim per annos à Præpositis duobus Lainio & Borgia vilis
 aut precibus, aut rationibus extorquere, vt eo se vellent absolueret ; ni-
 mirum vnam aut alteram qua Romam quotannis illos interpellabat epi-
 stolam, obliterabant centum aliæ ab iis missæ qui ei suberant, quibus ob-
 testabantur Præpositos, ne si per Indiam, rem Societatis saluam vellent,
 de amouendo à gubernatione Quadrio cogitarent. Nunnius Patriar-
 cha laudationem eius bene longam ad Lainium Generalem concludit
 hac assertione, tantis ad regendum præditum dotibus nec vsquam in
 India, nec in Lusitania vllum esse, dempto forte Doctore Turriano, sub-
 ditque ad liberandam scrupulo conscientiam, compellendum esse quam-
 diu foret in viuis ad regendum. Iam si æquum censetur hæc à me pro-
 bari distinctiori virtutum explicatione quæ illum tantopere in guber-
 nandi munere commendarunt, fidelio rem nullam inuenero quam epi-
 stola comprehensam, haud quidem iis prolixiori quas multas eiusdem
 argumenti dedere qui annis compluribus eum obseruarant ; sed quæ
 plus ponderis accipit ab auctore ; est enim is Pater Melchior Carnerus
 Episcopus qui ex officio Generalem docturus, quicquid boni, aut se-
 cus in Quadrio notasset, summa fide vtrumque præstitit. Ego, inquit,
 semper illum animaduerti in vocationis proposito firmum, & magnos
 gerentem spiritus ad ea quæ Dei gloriam spectarent, seu cum nostris
 forent siue cum extraneis tractanda, nullo cuiusquam, ne principum qui-
 dem discrimine, cuius animi excelsi & magnitudinis, multis magnisque
 occasionibus in India specimen edidit : habet præterea cœlitus hoc
 donum vt diligatur ab omnibus ; metuatur vero ab iis tantum, qui So-
 cietatis genuino spiritu non ducuntur : intimè Deo coniunctus est mi-
 hique priuatim certò constat, Deum familiaritatis suæ delitiis, sæpe il-
 lius animum dignari ; Precationi maximè addictus ; iuuandis attamen
 proximis punctum temporis haudquaquam detrahit ; verba facit ad po-
 pulum ; confitentes audit ; sibi, suoque affectui, partem prorsus nullam
 sui officij tribuit. Magnus sui contemptor, & ab iis alienissimus, quæ-
 cumque subolent aliquid vanitatis : cumque mentis perspicacitate, &

prudencia singulari plurimum valeat, sibi tamen diffusus, aliorum iudiciis facile acquiescit; quamuis dono consilij abundet eximio, & in discernendis animi motibus sagacitate mirabili. De ingenio & doctrina quod addam famæ non suppetit; notum est olim Comibricensi in Academia excelluisse præ omnibus & cum tanta rerum humanarum, & diuinarum perspicacia simplicitatem miram copulauit. Paternum planè suis animum exhibet; grauitatem vero non aliam nisi qua opus est ad exigendam obedientiam, nequaquam tamen pronus est ad iubendum: ad nauos eiusdem quod attinet, hoc possum ex veris affirmare; nullam inuenio in eo causam, nisi forte illa cum sibi subiectis profusa fuisset communicatio, interdum possit videri nimia; sed ego neque hanc reprehendo, quòd cum sit verborum parcissimus, & multis virtutibus locuples, eò quisque vberius proficit quo diutius cum illo agit.] Huc vsque Carneri epistola, & quidem etiam in laudibus parca.

Nam illa cum Deo familiaritas eiusmodi fuit, vt existens in Lusitania vbi nondum audita fuerant Constitutiones, sæpe horas octo vel diu, vel noctu poneret meditando: mente vero exinde ad eò collecta incederet vt videretur continuò in rerum cœlestium cogitatione habitare. Sui bono publico seruandi tam fuit negligens vt accersendum Roma præpositi fuerit mandatum, quòd metas vexandi corporis feruori eius præfigeret; iuberetque labores extenuitate valetudinis metiri. Nam Prouinciæ dum præesset, aures confitentibus dabat quam plurimis, præsertim ex nobilitate; dicebat ad populum ea naturæ facultate, pietatisque sensu vt æqualem haberet neminem. Theologiam & artes publicè docebat, accedebant subinde responsa de conscientia dubiis quæ multa illic necessario occurrunt, in communibus regni, & priuatis mercatorum negotiis, perplexa nec facile extricabilia. Porro hæc munia complectebatur accuratione tam acri singula, vt si nihil haberet agendum præterea; ita se cuique commodabat, velut esset ad quauis alia ineptus; & inops temporis. Erat tunc Prouinciæ gubernatio valde operosa & lubrica; quod ait ipsemet, ex trienni mutatione Proregum extitisse, cum quibus tota vertebatur scena, ac velut alter se prodebat mundus, & si alias vsquam solerti prudentia opus erat, vt nauigaretur citra periculum, maximè si venti reflarent inimici; quales expertus est in Ludouico Ataide Prorege, iurato Societatis hoste: ad hæc multæ quæ nunc à nobis illic distinctæ sunt vnam efficiebant Prouinciam, Goam, Malabares, & Iapones complexam, hoc est Ormuzio ad vsque vltimum Orientem; inde ab austro ad Molucum. Quare ob diuersa, nec raro pugnancia locorum, & nationum ingenia, mansueta, barbara, Christo infensa, & Christum edocta, Prouincialium multorum sapientia, moderatione vigilantia, Prouincialem vnum præditum esse oportebat. In constituendis rebus hoc animaduersum singulare; valde difficiles decreuisse adeò fidenter vt si forent maximè faciles; faciliores contra cunctanter adeo vt si forent summæ difficiles, Similiter coram & in oculis sita, perinde seruatuna

tatum, velut essent semota orbe toto; de longuis perinde statuisse, velut illa in conspectu haberet. Verum hic in hominis capite tertius prudentiæ oculus cum de rebus certius decernat, si assessores adiungat corporis oculos, orbis eius tractus quos excolebant nostri, per se ipse omnes adire, & cognoscere voluit, vt breui saltem experimento incommoda disceret quæ sui annis integris perferrent; subiretque illorum discriminum aliquod quibus nunquam non periclitabantur; redux autem fingendis eorum molestiis ad miserendum non egeret; nec diuinandis ad eas leuamento idoneo leniendas. Qua responsione, Archiepiscopo Goano Proregi, & populo auertentibus ab eo itinere, satisfecit: ergo tabe laborans lenta, quæ febri languida eum absunebat, immensis illis & ancipitibus itineribus se commisit, illasque tantopere formidatas nauigationes, quas vltro quidem & cupidè nostri suscipiunt, verum ad subdendas Euangelio Christi prouincias, & regna; glorioso, etiam hominum æstimatione, consilio; ipse hoc solum paucos illos quos passim, & procul curæ suæ habebat cõcreditos vt inspiceret, & nosset penitius suauisq; ac tutius regeret; illas, inquam, suscepit easdem nauigationes, ratione omni valetudinis, & vitæ posthabita. In quo illud profecto cumulatissimè reddidit quod de se Lainio Genelali anno 1591. pollicitus fuerat. [Ego, aiebat, puer annorum quindecim, Societatem ingressus sum, decimum octauum in ea nunc ago, nec mihi vsquam alibi aut pater, aut mater, est; sed neque alius nisi erga Societatem amor; eius obsequiis quamdiu spirabo inseruiam, quò beneficiis vtcumque respondeam, quæ per eam à Deo accepit.] Quod fide præstitit tam religiosa, vt morti proximus, vites collegerit ad scribendas Francisco Borgiæ tunc Præposito literas, quibus suum illum erga Societatem profitebatur famulatum, ne prius illo quam vita cederet.

Dicendum vltimo, quod tantoperè contulit ad faustam eius gubernationem, haudquaquam ex vna extitisse inferiorum cauta dispensatione; vel moderatione potestatis, in vtilitates illorum, proprias & communes intentæ; verum ex eo, quo prius nihil habuit, vt suis ipsemet agendi regula fieret, & expressione omnium virtutum Constitutiones tacitus interpretaretur, quas & verbis explicuerat priuatus; & nostris Præfectus, iussus erat in vsum inducere; iisque illam prope adhuc nouitiam, & informem Prouinciam perfecit: præire ipse ad ægros in nosocomia; ad pueros docendos in compita; ad despectiones captandas in publicum: pone secum nostros iuuenes trahere, & ex Prouinciis Europæ novos, quasi adhuc ad mammam infantes, succo eius augendos, donec integè formarentur. Prouectiores vero, & rem Christi gerendam ex officio sortitos prouocare re ipsa ad imitationem sui labore sollicito & ardenti quo se semper in omnia profudit quæ possent ad pietatem fidelium prodessè; & conuersionem cæterorum. Huic certè debetur Christianitas Amboini tam feliciter instaurata, quàm misere fuerat à Mauris euerfa; huic animarum millia tam multa quæ aureo illo Constantini

Proregis triennio, Goæ ac vicinis circum ex insulis accessere, & si Quadrius viuens similes Constantino nactus esset Proreges, Orientis illius Ecclesia fines suos immensum protulisset. Illum certe sibi omnes volebant, à confessionibus alij, alij, à consiliis ad expediendas difficultates conscientia impediores; ille quoad fas erat, refugiebat similibus ambiguae alexæ occupari, ne periculo proprio, alieno caueret. Vbi vero Rex Sebastianus Goæ Senatum quendam instituisset Sapientum anno 1570. qui tribus per hebdomadam cogebatur diebus, & ab tractandis argumentis Mensa conscientia regiae dicebatur, duos in illum nominatim adsciuit, qui ius in eo suffragij haberent, Archiepiscopum, & P. Quadrium, sed in hoc & alio quouis negotio rogatus, ea libertate, ac fide dicebat sententiam ut veri vnus, & iusti duceret rationem, quamcumque tandem à Prorege aut alio quolibet in partem, acceptum iri prospiceret: in quo illum hæc item efficiebat causa firmiorem, quod eius ferè iudicio velut ultimo pondere, reliqui ad negandum, vel assentiendum trahebantur; ac fuit cum forma contractus proponeretur examini à Prorege, inuenti magis ingeniosi quam solidi, sed eius in fiscum regium compendij ut aurei ex eo annui centies mille sperarentur, placuerat cæteris contrahendi modus, nec quicquam aduerterant quod cum recto, & iusto pugnaret. Quadrius audenter in oppositum dixit, fraudemque ita explicuit speciosis occultam inuolucris, ut omnes sententiã mutarent, diffilareturque illa omnis nimium subtilis negotiatio.

Egit Quadrius inter Indos ab anno quinto & quinquagesimo, ad sæculi eiusdem septuagesimum alterum, & vitæ supremum, per labores fructuosissimos, constanter exactæ, factumque Deo annuente, ut Collegio Goano ubi vitæ sanctimoniam tot annos docuerat, sanctè pariter moriendi, exempla relinqueret: dum enim parat in diem posterum nauim conscendere, ut Cocini Leucis ab Goa centum, nascentes sedaret ab duobus inquietis turbas, Febri sistitur tertiana, eò solum minimè spernenda, quod corpus adeo viribus accisum, & debile, pulsu quouis prosterni facile poterat, auxitque hunc metum, quod is ad primum morbi sensum tanquam mortis vicinae nuntium, adornare se ad excipendam illam cœpit: moxque vitam omnem confessione sacra retexuit, eo motu doloris, & lachrimarum vi quam auditi quoque extra cubiculum prodebant singultus, etsi erat notæ apud omnes integritatis, & innocentia, sui adeo potens, nullis ut casibus etsi grauissimis, & repentinis turbaretur; tanti vero aduersus impugnationes scelestas roboris, quanto sanè in eo quod sequitur eguit. Prouincialis munus dum gereret, ab impudica accitur femina quæ morbi simulatione mentiebatur velle de peccatis audiri; at is sollicitantem procaciter cum nullis monitis ab infami sacrilegio deterreret, quin è contrario illa minaretur, sibi obstare si pergeret exclamaturam se & contestaturam de attentata vi; has inter angustias furiosi amoris & odij ab nequissima bestia conclusus, familiarem conspicatur ad lectum sellam, eius trullæ aperta ambas

bas alrè immergit manus, & graueolenti fluentes ceromate per frontem & faciem liberaliter ducit, quam cum impudens Phædra iis infucatam pigmentis adspexit propius, & hausit naribus; exhorruit scilicet, & execrata iam, spretum ab se inuisumque dimisit. Post ratiunculas igitur animi totius Deo per confessionē probatas, à medico petiit vt qui sibi fuisset peramicus, non minus fidelis esse vellet, sed moneret de instanti morte cum prima eius notaret indicia, nec consternandum nuntio timeret, Dei enim confisum bonitate qui se annos triginta in Societate custodisset, mortem haudquaquam metuere. Quinto morbi die extra modum frigans, pulluque arteriæ prope destitutus, sacrum poposcit sumpsitque viaticum, & nostros patris oprimi discessum multo fletu dolentes, ore admodum tranquillo, & salutis fiducia erectus Christi Domini verbis compellauit. *Si diligereis me gauderetis vique quia vado ad patrem* quibus certò abire se indicans, eorum lacrimas vehementer auxit: dies inde duodecim totos quibus superfuit, vitam Patris tam omnibus cari, & necessarij, à Deo, supplex Collegium afflictatione varia, & precibus flagitabat; quaterni semper coram augustissimo Sacramento mutatis vicibus dies & noctes orando transigebant; adibant quidam peregrinando loca illius insulæ, pietatis cultu peculiari conspicua; nostrorum votis, iunxere sua patres sancti Dominici & S. Francisci, ac solennibus Sacrificiorum, pœnisque spontaneis vitam eius, & valetudinem nisi sunt à Deo impetrare: fuit quin etiam pater familias, qui dies omnes quibus iacuit ægrotus, seuerè cum omni familia ieiunauit. Sed enim Deo eius anima placebat, nec sustinebat ei vltius meritorum præmia differre. Die igitur oblata in templo Deiparæ sacra munitus vnctione; tranquillus, & timoris expers, crebris in beata crucifixi vulnera defixus osculis feliciter obiit anno ætatis quinto, & quadragesimo exeunte. Cohonestarunt exequias funeris die proximè sequenti Archiepiscopus, ex religiosis Ordinibus complures, multa cum nobilitate, & populo; seorsim postmodum instaurauit illi iusta scænebria canonicorum Collegium; & cunctis promiscuè ad manuum osculum certatim currentibus, animaduersum est iuuenes solutæ palam licentiæ, exosculatos manum illius reuerenter, singularem inde pœnitudinis sensum retulisse. Denique tacendum non arbitror quod concionator è sancti Dominici ordine laudationi inseruit, qua suo in templo serui Dei merita celebrabat; non defuturos fortassis aliquos qui desiderarent in eo miracula vt nomen illi tribuerent Sanctitatis; sibi vero grande videri miraculum, quod in tanta regionum illarum corruptela, tot annos stetisset in constanti cultu heroicæ virtutis; perpetuusque in negotiis publicis, nullius querimonias incurrisset. Addo & aliud æque mirabile, quòd Prouinciæ quam rexit per annos tredecim, religiosam disciplinam teneri satagens illibatam; suorum nihilominus adèd teneram retinuerit beneuolentiam, vt acerbo dolore & diuturnis lachrimis profecuti sint illius discessum.